

Adı:

Tarih:

Hareket çeşitleri

Varlıklar farklı biçimlerde hareket eder. Hızlanır, yavaşlar, döner, sallanır ya da yön değiştirir.

1. Hareketi örnekle eşleştir. (Eşleştir.)

1. Hızlanma	a) Duvara çarpıp geri gelen top
2. Yavaşlama	b) Salıncak
3. Dönme	c) Dönme dolap
4. Sallanma	d) Fren yapan araba
5. Yön değiştirme	e) Yokuş aşağı inen bisiklet

2. Rüzgâr gülü rüzgârda nasıl hareket eder?

- ☐ a) Döner ☐ b) Sallanır ☐ c) Yavaşlayıp durur

3. Salıncak nasıl hareket eder?

- ☐ a) İleri geri sallanır ☐ b) Kendi çevresinde döner ☐ c) Hiç hareket etmez

4. Otobüs duraktan kalkıyor. Hareketi nasıl değişir?

- ☐ a) Hızlanır ☐ b) Yavaşlar ☐ c) Sallanır

5. Kaleci, kaleye gelen topu yumruklayıp geri gönderdi. Top ne yaptı?

- ☐ a) Yön değiştirdi ☐ b) Sallandı ☐ c) Hiç hareket etmedi

6. Döner mi, sallanır mı? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Döner, B = Sallanır)

- ☐ Beşik ☐ Topaç ☐ Dönme dolap ☐ Salıncak ☐ Duvar saatinin sarkacı
☐ Vantilatörün pervanesi

7. Fren yapan bisiklet hızlanır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

8. Kaydıraftan kayan çocuğun hızı aşağı inerken nasıl değişir?

- ☐ a) Artar ☐ b) Azalır ☐ c) Hiç değişmez

İtme ve çekme

Bir varlığı kendimizden uzaklaştırmaya itme, kendimize yaklaştırmaya çekme denir. İtme ve çekme birer kuvvettir.

9. İtme mi, çekme mi? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = İtme, B = Çekme)

- ☐ Topa tekme atmak ☐ Kuyudan kovayı yukarı almak ☐ Kapalı çekmeceyi açmak
☐ Açık çekmeceyi kapatmak ☐ Alışveriş arabasını önümüzde sürmek ☐ Halat çekmek

10. Kapaıyı kolundan tutup kendine doğru aıyorsun. Hangi kuvveti uyguluyorsun?

- ☐ a) ekme ☐ b) İtme

11. Bebek arabasını önünde ileri sürüyorsun. Hangi kuvveti uyguluyorsun?

- ☐ a) İtme ☐ b) ekme

12. Kuvvetin etkisini eşleştir. (Eşleştir.)

1. Duran topa vurmak	a) Harekete geçirir
2. Gelen topu tutmak	b) Durdurur
3. Salıncağı daha güçlü itmek	c) Yönünü değiştirir
4. Yuvarlanan topa yandan vurmak	d) Hızlandırır

13. Topa daha güçlü vurursak ne olur?

- ☐ a) Top daha hızlı gider ☐ b) Top daha yavaş gider ☐ c) Hiçbir şey değişmez

14. Ayşe ile Ali halat çekiyor. Ayşe daha güçlü çekiyor. Halat hangi yöne gider?

- ☐ a) Ayşe'nin tarafına ☐ b) Ali'nin tarafına ☐ c) Hiç kıpırdamaz

15. Yerde duran bir top, bir kuvvet etki etmeden kendi kendine harekete geçer.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

16. Hangisinde ekme kuvveti kullanılır?

- ☐ a) İpe bağlı oyuncak arabayı arkamızdan götürmek ☐ b) Topu kaleye atmak
☐ c) Kapı ziliin düğmesine basmak

Kuvvet şekil değiştirir

Oyun hamuruna bastırırsak şekli değişir. Süngerı sıkarsak küölür. Kuvvet varlıkların şeklini de değiştirebilir.

17. Oyun hamurunu iki elinle sıktın. Ne oldu?

- ☐ a) şekli değişti ☐ b) Rengi değişti ☐ c) Kayboldu

18. Süngerı sıkıp bırakınca eski şekline döner.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

19. Kuvvet bitince eski şekline döner mi? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Döner, B = Dönmez)

- ☐ Lastik top ☐ Buruşturulan kâğıt ☐ Yay ☐ Oyun hamuru ☐ Islak kil ☐ Sünger

20. Hangisinde kuvvet varlığın şeklini değiştirir?

- ☐ a) Hamuru yuvarlayıp top yapmak ☐ b) Kitabı masada itmek ☐ c) Kapıyı açmak

21. Hangilerinde varlığın şekli değişir? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Balonu şişirmek ☐ b) Boş plastik şişeyi sıkmak ☐ c) Hamura parmakla bastırmak
☐ d) Bilyeyi yuvarlamak

22. Fırıncı ekmek hamurunu yoğururken hamura ne uygular?

- ☐ a) Kuvvet ☐ b) Işık ☐ c) Ses

23. Kuvvet varlıkların yalnız hareketini değiştirir, şeklini değiştirmez.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

24. Kumdan yaptığın kaleye üstten bastırırsan ne olur?

- ☐ a) Şekli bozulur ☐ b) Daha da yükselir ☐ c) Rengi değişir

Cevap anahtarı

1. 1-e, 2-d, 3-c, 4-b, 5-a
2. a) **Döner** Rüzgâr gülü bir nokta çevresinde döner.
3. a) **İleri geri sallanır** Salıncak ileri geri gidip gelir. Buna sallanma denir.
4. a) **Hızlanır** Duran otobüs kalkınca hızı giderek artar.
5. a) **Yön değiştirdi** Top geldiği yönün tersine gitti, yani yön değiştirdi.
6. **Dönme dolap: A, Topaç: A, Vantilatörün pervanesi: A, Salıncak: B, Duvar saatinin sarkacı: B, Beşik: B** Dönen varlık bir nokta çevresinde tur atar. Sallanan varlık ileri geri gidip gelir.
7. **Yanlış** Fren yapınca bisiklet yavaşlar.
8. a) **Artar** Kaydıraftan aşağı kayarken hızlanırız.
9. **Alışveriş arabasını önümüzde sürmek: A, Açık çekmeceyi kapatmak: A, Topa tekme atmak: A, Halat çekmek: B, Kapalı çekmeceyi açmak: B, Kuyudan kovayı yukarı almak: B** Kendimizden uzaklaştırsak iteriz, kendimize yaklaştırsak çekeriz.
10. a) **Çekme** Kapiyı kendine yaklaşıtıyorsun, bu çekmedir.
11. a) **İtme** Arabayı kendinden uzaklaşıtıyorsun, bu itmedir.
12. 1-a, 2-b, 3-d, 4-c
13. a) **Top daha hızlı gider** Kuvvet arttıkça top daha hızlı ve daha uzağa gider.
14. a) **Ayşe'nin tarafına** Halat, daha büyük kuvvetin uygulandığı tarafa doğru gider.
15. **Yanlış** Duran topu harekete geçirmek için onu itmek ya da ona vurmak gerekir.
16. a) **İpe bağlı oyuncak arabayı arkamızdan götürmek** İple arabayı kendimize doğru çekeriz.
17. a) **Şekli değişti** Uyguladığımız kuvvet hamurun şeklini değiştirdi.
18. **Doğru** Sünger esnektir. Kuvvet bitince eski şekline döner.
19. **Sünger: A, Lastik top: A, Yay: A, Oyun hamuru: B, Buruşturulan kâğıt: B, Islak kil: B** Sünger, lastik ve yay esnektir. Hamur, kâğıt ve kil yeni şekliyle kalır.
20. a) **Hamuru yuvarlayıp top yapmak** Hamurun şekli değişti. Kitap ve kapı ise yalnız yer değiştirdi.
21. a) **Balonu şişirmek, b) Boş plastik şişeyi sıkmak, c) Hamura parmakla bastırmak** Bilye yuvarlanınca yalnız yer değiştirir, şekli değişmez.
22. a) **Kuvvet** Fırıncı hamuru iter, çeker ve bastırır. Bunlar kuvvettir.
23. **Yanlış** Kuvvet şekli de değiştirebilir. Sıkılan sünger ve ezilen hamur buna örnektir.
24. a) **Şekli bozulur** Bastırma kuvveti kum kalenin şeklini değiştirir.